

Маркевич К.*

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

В останні роки в Україні дуже швидко і активно розвивається саме економічний напрям зовнішньополітичної діяльності. Прослідкувавши головні напрями роботи українських дипломатичних представництв можна визначити одну з причин такої діяльності – залучення іноземних інвестицій в економіку України, яка є на сьогоднішній день актуальною для українських дипломатів та фахівців-міжнародників, тим паче, що Україна на сьогодні знаходиться на шляху всебічних економічних перетворень.

За роки незалежності Україна пережила велику кон'юнктуру інвестиційного процесу. Першим кроком реалізації інвестиційної політики стало прийняття Закону України «Про захист іноземних інвестицій на Україні» від 10 вересня 1991р. та Закону України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991р. Найвагомим документом, який був підписаний за роки правління Л.М. Кравчука, була згода «Про співпрацю в області інвестиційної діяльності» підписаної 23 грудня 1993 року в м. Ашхабаді. Однак приріст інвестицій у ці роки був незначний (табл.1).

Таблиця 1. Динаміка обсягів іноземних інвестицій в економіку України за 1992-2007рр., млн. дол. США

Рік	Обсяг прямих іноземних інвестицій	Загальний обсяг іноземних інвестицій
1992	170	170
1993	94,4	264,4
1994	105,6	370
1995	113,5	483,5
1996	413,4	896,9
1997	514,3	1438,2
1998	625,4	2063,6
1999	747,1	2810,7
2000	471,1	3281,8
2001	593,2	3875
2002	680,3	4555,3
2003	916,5	5471,8
2004	1322,6	6794,4
2005	2279,6	9047
2006	7843	16890
2007	4296	21186

З 1998 року почалася тенденція стрімкого росту обсягу інвестицій в Україні. В першу чергу цьому сприяли такі важливі заходи політики реформ, здійснені у 1998-2000 рр., як

* студентка 3 курсу спеціальності «міжнародні економічні відносини» Дніпропетровського національного університету

перехід до приватизації та запровадження системи стимулів до розвитку малого підприємства, утворення мережі спеціальних економічних зон і територій зі спеціальним режимом інвестицій [3].

Характерною рисою успішного інвестування, починаючи з 2005 року, є присутність подвійного ефекту, тобто позитивних наслідків як для суб'єкта інвестування (інвестора), так і для об'єкта (реципієнта) [2]. У свою чергу інвестиційна привабливість почала розглядатися не тільки як фінансово-економічний показник, а як модель кількісних та якісних показників – оцінок зовнішнього середовища (політичного, економічного, соціального, правового) та внутрішнього – позиціонування об'єкта у зовнішньому середовищі. У свою чергу залучення іноземного капіталу цим шляхом дозволить підвищити політичну довіру країни, будуть встановлюватися і розширюватися політичні зв'язки, а також будуть вирішуватися політичні питання інтенсифікованим шляхом. В економічній сфері буде прослідковуватися розвиток процесів у галузях народного господарства. Інвестування України дасть можливість розвитку таких сфер як соціальна, правова, культурна, наукова, екологічна, технологічна. Усе вищезазначене дасть можливість наблизитися до груп розвинутих країн (наприклад до країн ЄС), покращать імідж держави, підвищить конкурентоспроможність країни і збільшить вагу України у світовому співтоваристві.

Та на шляху реалізації такої інвестиційної політики стоять перешкоди до яких входять: нестабільність законодавства; значна зв'язаність економіки на колишніх республіках СРСР, переважно Росії; нерозвиненість інфраструктури, особливо транспортної та телекомунікаційної мереж; незбалансованість економіки; неспроможність влади дотримуватись взятих на себе зобов'язань; невідповідність організаційних управлінських форм світовим; економічна і політична нестабільність; корупція; відсутність митного регулювання [1].

Переважно саме ці причини, що значною мірою залежать від держави, стримують ширший доступ інвестицій в Україну. Тому в Україні, де більшу частину економіки контролює держава, іноземне інвестування є одночасно і економічною і політичною проблемою.

Для покращання інвестиційного клімату необхідно:

- 1) забезпечити стабільність існуючого законодавства для зменшення інвестиційних ризиків та покращення іміджу України перед інвесторами й фінансовими організаціями;
- 2) створити механізм страхування іноземних інвестицій від політичних та комерційних ризиків;
- 3) активізувати участь та контроль держави в інвестиційних процесах;
- 4) визначити пріоритети інвестування;
- 5) розширяти міжнародну співпрацю в галузі сприяння капітало-вкладень та гарантування інвестицій.

Таким чином, можна стверджувати: за допомогою економічних методів активізації інвестиційної діяльності та ефективного використання всіх джерел фінансування, а також при належному державному регулюванні наша держава матиме всі можливості в інвестиційній сфері, що забезпечить процеси економічного оновлення і зростання.

Література

1. Кухленко О., Смирнова О. Стратегія інвестиційної діяльності України в Україні // Економіка України – К., 2002 - №11. – С. 22-27.
2. Макарій Н. Оцінка інвестиційної привабливості українських підприємств // Економіст – К., 2001. - №10. – С. 52-53.
3. Маренко В. А., Принц Г. В. Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України // Фінанси України. – К., 1999. - №7. – С. 34-44.